שלמה שוואַרץ

*

האַרבסטיקער פֿײַער

שוואַרץ

קער פייַער

ארלאַג
פרץ
שראל

ב — 1984

/ HARVEST FIRE

שלמה שוואַרץ /

©
אַלע רעכט
lwyn S. Schwartz
Apartment 1922N
is 60613, U.S.A.

פאַרלאַג י.ל. פרץ, תל
blishing House
Tel-Aviv, ISRAEL

l 1984 נדפס בישראל

נסדר בלינו־טור, רח׳
נדפס בדפוס מ. ערבה,

ן-געבוירענע

מיט כתב-ידן
ן שינאה,

פון שטערן
-געבוירענע.

יר
ע ווערטער

אדן
הימלען

אנהייב
אף —

ן-געבוירענע.

ע
פינגער
ן
גן

ן וואונדער
לאבירינטן.

ם,
ם און גדולים —

ן-געבוירענע.

פט פון באַיאָרנטקייט

גיטאַרעס

רן לידער
ַטלטע

ות
ך צוזאַמען
ן
טרויער
ר —
נם
עס טינט.

יגן
ן
פאַראַניקע —
ן און ניסים,
מפּעטיקע פלאַמען,
גיטאַרעס
בקע קאַלירן
ען.

ט שפּעט
קאַן פון פאַרבן,
ערב-פאַרגיין.
ערן לידער
דיקן האַרבסט.

היילונג און

אָפּגעשאָרענע
דערקענט זײַן
אין בלוטיקן
ער טראָגט
דעם ריח און
פון בלעטער
ווי ווונדיקע
מיט שטעכיק
אין די אויגן.

די וואָלקנדיק
איבער דעכער
מיט רעגנדיק
פאַרצוקן
די שטראַלן די
וואָס ווערן צע

אַרום ברעגן א
פון סוף —
אין זומער
פון היילונג א

ט

ם
ר הימל
ש,
גרין
טיקטע אײַזנבאַן
ט
אין וואַלד

רקילטער שעה.

ן רגעס,
געזעצן
וווּנדיקטע

שעהען

כט אַרײַן
ידעטע שאַרכן
טערפאַל
ער.

מײַן יוגנטשיפל

צערינט ליכט
מיט אָנגעגאָסענער
און מיט פײַכטע ר
באַרירט די שויבן

מיר איז שווער
מיט די בלויע אָדע
פון ים
זיך צו צעשיידן.
דער ווינט דורך ד
האָט אַ שטורעם א

כוואַליעס
האָבן זיך אַרײַנגעג
אין דער נאַסקייט
שטויסנדיק
שוימיקן פלייש
פאַר די הונגעריקע

די זעגלען
צווישן ווינט און
האָבן זיך געוואַלגע
ווי טויטע פיש,
אין שטורעם-פלאַנ
געזוכט די שפורן
דעם חלום ניט צו

איצטער,
אינעם אָטעם פון
אין פאַרבאַגין,
בײַ די קאַרביקע ב

יוגנטשפּיל —

טראַלן.

די ליכטיקע קוואַל

דער האַרבסט
האָט מײַן זומער געפּ
כ'האָב די שורות געפּ
מיט צווײַגן פּאַרשפּיצ
וואָס נעמען מיך דורך
מיט אַ מאָדנער בענק
און ברוינער שאַ-שטי
פון אויסגיין.

זײַ מײַן שותּף
דו, בלעטל,
ענלעך צו בריוולעך
וואָס מײַן זיידע פלעג
דאָ,
אין קאַרל סאַנדבורגס
„אפשר וועסטו פּרובי
אַזוי נאָך אויף אייבי
אין שטראָמען פון לי
און מיט גאָלדענע קוו
אויף שפּיצן פון טורע

אָנענעם גלאָז

ער

עם פֿאַרנאַכט

בײַטשט

ע טעג

ון פֿאַרנאַכט.

ל-שטילער טײַך

עדן

אַלירן

.

די נאַכט

סט

בטע שויבן.

2

אומבאַגלייבטער
אַ פאַרמישפּטער
צווישן סקולפּטי
הערט
ווי קראַנקע גראַ
וויינען אין קאַי

ס'פעלט דאָס פּי
וואָס צינדט אָן
די שיינקייט
פון פאַר אַ יאָרן
פאַרפלויגענע חי
שרעקן דעם של
ניט צו היילן.

די יונגע
ליגן פאַרקילט
אויף אַ סומנעם
פון אַ מאָל.

עמדט זיך אַפּ

רבײַ.
נען
ן
ש.

היים
יי
אָרגן
ביכער
ערטער.

נעכטן,
יף דאָרע צווײַגן,

ך פֿאַרוואַנדלט
בט.

4

אין יענעם שר
אין האַרבסט,
אָרום מײַנע פּי
אין יענעם מע
פלאַמהאָריקע ק
מיט קאָסמישע

אין יענעם אומ
מיט אויסגעבר
ווי שטאַרבנדיק
מיט בלויע בלי
אין צעשטאָכענ
פון מײַן הויז —
אין יענעם פאַר

אין יענעם פאַר
אַרײַנגעקליבן ה
דאָס פײַער
אין מײַן געצעל
אין איין רגע
דעם זומער פאַר
ניט צו דערקענ
אין יענעם קאָל

הערשט איצט

רק

— א ספעקטאקל פון נולן.

ן די אויגן,

ליידיקע סטאדיאָנען.

ן בלעטער

נגער

סטיקייט

רנעריש שאַרף

ייגן.

ילקעם,

וליעם,

קלאָונען.

מײַנע שװעס

דער װילדער כ
פֿון מײַן שטאָט
ליגט צעשטאָכן
צװישן רעדער.
שטױביקע שטי
מיט אױסגעהאָ
טרינקען פֿון נא
דעם רעגן.

נאָך אַ זומער
ליגט אױסגעגאָ
אָן אַ שניפּס,
אָן אַ העמד,
אין אַ קינדער־ג
פֿון זאַמד און פּ
אַזױ אַנטלױפֿט
סוף זומער
צװישן שטאָל א
און אַלע פֿינגער
פֿון די בײמער
בלוטיקן װי שװ

נע אויגן

עג
לער
ר,
בריווטרעגער
ט אריין
ן

עסטל —
ארטל אזא

יסן,
אויכעט
ימנים

קייט.

קע בלעטל

אפט צם זומער.

געמעקטע שורה
גנט
יער.

ער ווינט
ישן געלעכטער.
ט
קט בלעטל
ז בייזע כמארע

דווקא
ווען איך ליי
אין די טונק
דעם שטילן
פון האַרבסט
מיט צעבראָכ

ג

—

ט,

.

—

שום

יד.

ואליעס

טרערן —

נטן וווּנדיקע.

ריער,

ל,

—

ק

לטער באנק.

לײַבלעכער

צווישן נאַכט
פֿאַרליולעט
מיט טויזנט
יעדע נאַכט
אינעם וואַלד
פֿון שוואַרצע
און רויטע ל

אומזיסט
צערויכערטע
אין גלאָז
פֿון צעפּלאַמ
פֿיבערט
פֿולע לאָגלע
צערייצטן דו

אָנקום פֿון ה
וואַלד־ווילדי
מאָנען
אין אָפֿענעם
לײַבלעכן דו
אין אָפּגעשײַ
געפֿילדער.

ענע טאָלן

ונדענע טאָלן.

ויסן
עשוואָלענע בערג

אָפּגעבּרענטע ערד
אמטע בּלעטלעך?

רגיקע כמאַרעס

שלעפּט

ין אין שלאָף.

ט מיט שקיעה,
גורל
ר —
ע צעטלעך

שנאָבּלען.

אַלכעמיש א

דאָס וועלדל
מיט אָנגעצונ
אַלכעמיש און
צעפּיבערט
אַלטמאָדישע
פון זומערס א

שטויב
און דעקאָדענ
פאַרמינירט ד
אויפן טויטן-ב
די פּטירה
פון רויט-צעפּ

די זון —
דער אייביקע
צווישן שפּעלט
פון אָפּגעפליק

האָריזאָנטן

ע ביימער

מנים

קן דרויסן

לעך
ענטן היכל.

ע האָריזאָנטן

זאַמע און אַליי ניקע
פאַרבײַ —

וינט
אה
טן טינט.

אָפּגעבליבענע

אינדיאַנער זומ
בײַ מײַן טיר
מיט צעבראָכענ
מיט אָפּגעבליב

די ביימער
אין פּילקאָליריק
מיט די גרינע צ
אָפּגעשאָרן.

זומער ליגט קיל
אויף טראָטואַר

און אין אַלע גאַ
צעבלעטלטער ג
אין די ווילדע ד
פון צעפּליקטע

ם

וראָטענער ווײַסקייט

קורצן טאָג.

צווײַגן-פינגער
ן נעפל —

נער

הענטשקעס

פאַרוועלקטע

הענטשקעס
פון עמעצן
אויף הפקר
אין טיפן שנ
ווילן צוריק
לעבעדיק ווע
פון אַ פראָסט

אין אַזאַ מין
דער ווינט
אָן רחמים
לעשט אוים
לעצטע וואַר
פון די פינגע

די גאַנצע גאַ
וויגט זיך ווי
אין אַן אָפּגע
פינצטערניש

ון ווינטער

אל.

במאַרעטער ציטער,

־גאָס —

לאַנג.

יער

ערויש

לד

נג

לע גרימאַסן

צוויַיגן-געוועב.

ווינטער

אַג

סודות.

דערשראָקענע

אַ בינטל דערש
טרינקען פון אַ
צעלאָזענעם שנ
און זוכן
מיט פאַרבענקט
עטלעכע
וואַרעמע שטראַ
דאָ
און
דאָרט
אַרום מײַנע קאַ

צעפעדערטקייט
וויגט זיך
אין מיטן.
און אין דער קאַ
טרויערט
ליידיקייט.

ן בלומען

בלומען
ארגליווערט —
אלערינעם
נאקעטקייט
—

טן
ד
נטיקן זאווי :
טערם —

פוצטן שניי.

יענעוועלט

בלינדע שטי
מיט ווייניק־
היימישע נע
אין איינזאַמ
אַזוי שטיל
ווי נעכטן.

אין דעם שט
פון דער שט
פון יענעוועל
בלומען,
בליִען
שטומע קבר
מיט
פאַרשטיינער
קאָלירן.

ַכטע פידלען

אותיות

ן און שוידער —
פליגל —
הימל
ן זיך

וואַלקנדלעך
אויגן
און בילדער
יגל —
קנויטן
קטן שפּיגל.

יטע בלעטלעך —
בטע

אינעם אומפאַרמ

אלץ
וואָס פאַרגייט
אין אַ לאַנגן שלאָף,
בלייַבט
אייַנגעוויקלט אין
מיט ווייַטע לעגענד
און אלטע געזעצן
אין די בלויע
אויערן
פון די פאַרשטומטע

די נאַכט,
אלטמאָדיש,
שלעפּט
די פינצטערניש
אַרייַן
אין דער קאַלטער
ליידיקייט
מיט רידל־קלאַנג
און נעפּלדיקן טרויע

מצבות
ווי נביאים
שטראָפן
די לעבעדיקע אויגן

נט

פון יורשים —

ניט אויסבאַהאַלטן
פון צעלאָזטע טרערן
חשבון.

אוים
צוקאַפּנס.
יילט זיי

רשעמען
די שאָטנס?

רלעך
ן טרויער,

טרערן

ד
שקייט
וונט.

דער לעצטער פּיקניק

ק

צוויי —

ראָזן
סודות.

ן —

אַליעס

ן וויַין.

יול און זייַד.

ב

יענעם האַרבסט.
די טאַנצנדיקע געשטאַלט
אַ זעלטענע געראַטעניש
בײַם קוואַל
פון שרעק און ווונדער;
צעבלעטערטער פײַער
קנויליק געדיכט
אַרום פאַרשטויבטע זאַנגע

יענעם האַרבסט.
דער ריח פון רעגן —
שטראָמיקע טרערן
איבער אײַנגעדעקטע ייִד
אין ווונדער פון לאַנען,
מיט אויסגעאײדלטע פינג
אויסגעצירטע
אין ברייטע רוימען
אין פאַרגאַנג
מיט די לעצטע
סוף-זומער-ברעמען.

יענעם האַרבסט.
אויף יענעם לעצטן פּיקניק
דאָס געשעעניש
איז געוואָרן
אַ טרויעריקע געשיכטע
מיט אויסגעקריצטע אותיו
אויף יונגע שטיינער.

טער
ערן

ם אליין,

לידער —

כטער
ע דיכטער,
מעטום,

לקייט,

טע שוועלן
פון מײַן יוגנט.
שיקע קוסטעם
ם אויסגעלאָשן ?

,

ריפטן.

ארשוועכן ?

ד

איצט
זענען מײַנע בריוו
פון קיינעם ניט צו קיי
מײַן קאָפּ
אין די פּראָסטיקע נעפּל
„מיט פּחד
פאַר אייגענער שטאַרבונ
מײַנע בריוו
אויף פליגלען ווײַסע:
צו וואָס?

ס׳איז קיין חילוק מיר נ
זומער צי ווינטער:
צו ווייניק ליבשאַפט
פאַר דעם גליק פון ביי
ס׳ווערט גאָר ניט גרינגע
דער דין־וחשבון
אין אַלע אָדערן פון מײַ

דער נעכטן,
דער הײַנט,
דער אַמאָל,
באַגעגנט און דערקענט
אין ווײַסן פײַער
פון פלאַמיקער וואָר.

עשטאלטן

קייט

ד

אלן

יסע.

פון טרויער.

פארסמטע.

ליקטן דור —

רף, אן א שליטן,

ו

טויזנט הענט און אויער
האָט דער בוים
אויף „דזשוניאָר־טעראַס
ווּ די ייִדישע דיכטערס
האָבן ברייט צעעפנט מ
פון אַ מאָל.
דער שטיין בײַם שוועל
איז רעדעוודיקער ניט
כאָטש
כ׳טוליע זיך צו אים צו
דאָס וואָרט
פון זײַן אוראַלטן סוד.

יאָ, הייליקער איז ער גע
מיט דעם פײַער
וואָס האָט אים באַלאַגע
אין אַ פּראָסטיקער נאַכ
נאָר דער בוים
פון טויזנט הענט און א
וואַרעמט די פּאַרקילטע
צווישן זײַנע דאַרע פינגע
און ער הערט
ווי וואָלקנס
צערײַסן זיך אויף שטיק
בעת דער רעגן רינט אַ
פון זײַנע בלעטערדיקע

מיט רויך

יט,

ת-בילדער

ז

אויף יענעם לעצטן פּיקני
די בינטלעך פֿאַרקלעמטע
אויפֿן ראַנד פֿון דער פּר
צעצונדן
בײַ דעם זילבערנעם וואַס
פֿון פּראָסטיקע הערצגלי
און פֿאַרגעלטע אַרכיוון -
אַ ווילדע ליכטיקייט:
פּאַביום לינד,
יאַש,
דער גולם,
סיביר,
געהיימשטאַט,
די פֿעסטונג,
דער גייער,
און יאָ!
און נאָך, און נאָך, און
מיט שטערן און לאַמטעו
באָנאַפּאַרטן געאירצטע
קעגן אוראַלטע פּעדעסט
אין חוצפּה-לאַנד,
מיט נײַע לידער,
ברויט און ביר געטאָרט
אין ווײַן און פֿיש
אין ליכטיקן פּראָפֿיל.

ן פּים,
ענט,

יף זילבערנע טאַצן.

ן די בערג לידער

ם געקלאַפּט אַ באַראַבאַן.
און ברעכעוודיק

ן דור.

ח

דו,
פאַטאַלער עדות פון מײַ
איידער וואָס-ווען —
שטעל אָפּ די הויקערדי
און די אַמפּוטירטע וואָ
פון מײַן זיידנס שטעטל
זיי זאָלן אויפהערן צו פּ
איבער דעכער, קוסטעס
מיט אַזוי פיל באַנדאַזשי
ווער ווידער מײַן יונגע
אַנדערש איבער
אויף די פריש-באַבלומט
לופט און אָטעם, שטאָט
לייג זיך צופוסנס
מיט דעם קינדערישן של
יעדעס בלעטל פון מײַן
וואָס וויינט אין שניי.

קער אָפּ די אומצייליקע
פון יעדער שורה.
צוליב דער שטילער הייל
פון צעריסענע זײַטלעך
וואָס וויגן זיך אויף ביינ
צייכן ווידער אָן ברייטוו
אויף פאַרקלאַפּטע פענצט
אפשר וועט דער זיידע ס
דער קלוגער, דער אַלטער
דיך דערקענען
און נאָכפרעגן
בנוגע מײַנע ערדישע פּ

איז מער ניטאָ.

—

שאַרף די צײַט
טאָל און ציגל.

ך פֿאַראַנדערשט מײַן שטאָט.
ענט

ראַמען

ן פֿאַרזײט

ט
ליצט,
אַכט.

רידאָרן
ן

פיס און פליגל

1

דער פאַרטאָג פלי
כוואַליעם ליכטיקיי
כ׳פאַרשלים די נאַכ
אירע שעלמישע א
איילנדיק צוריק א
פון אַ לויפנדיקער
האַלב טרוימענדיק
אין די ווינקלען פו
אַ צוריק געבוירענ

כ׳ווער: „ייִנגל-צינ
אַ פאַרוויגטער אין
וואָס בליצט מיט
און מיט אַן אײַזעו
אונטער מאָסיווע

די שטאָט רײַסט
צו די ברוינע, ברי
פון אותיות און וו
דורך אַ דראָטענע
צינדט אָן אויפן צ
פון אַהער און אַהי
בלויען שטראָם פון

פלאַנעט —

גליק

ל —
וועדסט געבוירן.

,
טומל

זיך אויף דעכער

געוויין
בן
קשאַפט
ן מי
ן געטער
ן מײַן שטאָט.

צווישן הייסע ציגל

מען *

מזון
געקומען
פלאַמען
טויבן און ווענט
ין בילדער.

נער אויטאָ־דאַ־פע
כט
ע קלאַנגען,
ע טרערן,
ם הימל
די הייסע פאַרבן
ראַמען.

ם,
ע היטלען,

ציקע העק

ליאַטעק
תנך.
ייסע ציגל
מײַן יוגנט —
סוצקעווערס סיביר —

דענע אותיות,
מנים.

אַכט אונדזער היים, האָט אויך פאַרברענט
יכער, שריפטן, זאַמלונגען, קונסטבילדער

ב

אזא פײַערדיקע
אַרום מײַן הויז
וואָס ברענט אַר
פון אָנגעשריבענ
זײַטלעך.

ברענענדיקע נעט
די צען ביימער
פון מײַן גאַס
מיט אָפּגעסמאָלי
קלאָגן מיט פײַע
אין שוואַרצן
שניי.

און אין די אויגן
פראָסטיקער מכי
מיט אײַזיקע שפּ
און הייסן שניי
בריט
די נאַקעטע טרי

אין דעם
כּישוף
פון קאָלירן
מײַן הויז —
אַ קרעמאַטאָריום
מיט מײַנע
זעקס מיליאָן געז

ו

ווין
האַר,
יעק
אַז.

אַקטע שויבן

—

לאַשענער

לדיק איַז
פגעבונדן.

כ׳בין די אָפּג

כ׳בין די אָפּגע
מיט צעאַקערט
פאַר מײַז, קינ
כ׳בין
די חורבה פון
אין קרײַז
פון גרויע
אויסגעלאָשענע
כ׳בין די כמאַר
מיט פאַרשנייט
אין אַלבאָמען –
ווײ,
אָן קאַרשנביימ
ווײ,
אָן בלומען.

דער זומער
מיט אַלע זײַנע
וועט קומען
אין טיפן הושך
מיט גראָזן ווי
אָנגעצונדענע
בײַ מײַנע פלוי
מײַנע אויגן —
ניט שויבן
פון זונליכט אָנ
נאָר ווי אָפּגעם
פאַרמאָגן
אפילו
שוין מער ניט

ויכטער הימל

ײַן פֿון פֿײַער

ן
פט

ן ווינט.

רשיין —
ַ

;

ן ביימערשפּיצן
ינק.

ן מײַן גאַס,
סטן
פּיגל
ציַיכנס.

ערן

.

ווענט
כטן הימל.

דער אַלטער

דער אַלטער פּ
איז געשטאַנען
און אָפּגענאַרט
נאָך דער שׂרפ
מיט שטיקער פ
אין זײַן אינגעו
מיט רויטע עפּ
צווישן אײַזערנ
צעקײַקלטע
אין צעפּלאַצטע
מיט פאַרשוויצ
ווי שליסלעך ד

אין צעבריטע
מערקווערדיק
בלאָנדער יום־ט
צעהיצט
און פײַערדיק.

נאָר איבערגעל
פון נעכטן —
ווי קברים־בלימ
דורך די גראַטן
איז אָנגעזאַפּט
מיטן ריח
פון ווילדן רויך.

דירה

רה
ימער-לשון,

ער זון.

קייט
קלאָרע שויבן.
ן אין וואַסער-שפּיגל
ן גאָרן,

אַרפּעטן.

און שוועלן
די קאָרידאָרן —

ראָזן,
ן פאַרדראָסן.

לידער,
תב-ידן:
און אמאָליקן דאָרטן.

ב

זיי קומען צו מיר
אין חלום —
די אויסגעברענטע
וואָרצלען
מיט אַ צאָל יתומי
די ניט נאָך
געבוירענע
פּירות
וואָס
וועלן
קיין מאָל ניט קלע
שעמעוודיק
אין אויגנלאָזע שוי

ס'הוידעט זיך
די שוואַלב
אויף אַ צווײַגל
מיט נביאות:
אַז צווישן וואַלד
און וואַסער
האָבן אויפגעלעבט
דער רעגן און די
און פון פײַער־שי
געראַטעוועט
לידער.

נקומען
ן.

ווינקלען
נקל-גאָלד

ן מיט קושן

עס

זיקער

אָש
צעגליט

ד
אַלץ בליט
פֿאַראייניקט
אין צעברענטן שײַ

די ביימער
ווי ריזן
מיטן ווינט אין ש
די שטאָטישע טוי
מיט ברודיקע פֿאַר
בענטשן
די זריעות
אין שטאָט פֿון שפּ
אַפֿילו
פֿאַרשטיינערטע נאָ
ברענט איצט מיט

און אין צווײַגן-פּינ
אָט דאָס ליכטעניש
איז אַרומגערינגלט
מיט שטראַליקייט
כאָטש לייג זיך
אין גראָז
מיט אַלע אויפֿגעל
אַ סך העכער פֿון
און בלי אויכעט
אין זומערדיקן פּנײַ

יטן

טארבן

רבן.

מיט צייכנס פ

קום, טאַכטערק
מיט צייכנס פו
אין פּאַרק אַרײַן
אויף אַלע פיר
איז דער פרילי

דער פּאַרק איז
דער ווינט —
מיט גרינע האָר

ברענג־מיט דײַן
די טויטע ווערן
און דער קאַלט
איז איצט אַ צ

שפּיל צו צווײַג
וואָס בליִען מיט
אויפגעוואַכטע
צו די גראָזן,
צו ווייכער ליב
אַזוי צניעותדיק
אַ פריש צעבליט

קום, טאָכטערק
ווי די זון צערט
די אֵברים
פון יעדן שטיין
מיט באַנײַטער
ווי איך,
דײַן זומערדיק פ

זילבערנע טראָמבאָנען

(אַמעריקאַנאַ V)

לען: וואַריאַציע III

ן פעלדזן —

שטעלעניש
סטיקער פרומקייט
ן.

וויגן —

ויקאַליש
ן טאָג

ם ווינטער.

ענע שויבן
ן באַגינען
וים
ת.

לויפלען: וואַ

שאָטנס צוויי
און איך
אויף פאַרשלאָפ
יונגע לויפלינגס
די האָזן,
האָפּקען אַרום
ווי מיר וואָלטן

נאָר
איינאויגיקער פ
די לבנה,
האַלט נאָך נאָכ
געפּאַנגען.

באַגינען
שטויסט אַרוים
מיט ליכטיקייט
איבער אַלע בל
און ביימער
מיט גרינע הענ
מיט בלויע אויג
אַפּלאָדירן
אונדזער לויפלע
ווי שטאָלצע א

און שטראַלן,
זוניקע
ווי הייסער מן,
שפּייַזן
אויפגעוועקטן

נע האַר

ן
אַגענע האַר
ערקעמט
יקן דרויסן.

מל
ערטע צייכנס —
לקייט

ראַד

שטיינער.

לויזטע שויפּענצטער
ע מאַנעקינען
רשעמט

און פאַלשע

געזאַלצענע שויב

אין די געזאַלצענע
דער גאון פון שגעו
מוסרט און לערנט
טעלער רייד,
גלעזלעך זאַגערײַ,
שענקט די תשובה-
אומזיסטע קוויטלעך
און אַלע צוגעזאָגט
פאַרוואַנדלען זיך א

פון קופערטס און
דער גאון פון שגעו
שענקט מיט צעפלא
פענעצלעך רעגן-בוי
מיט נגינה און שלי
פאַר טויבשטומע ת
אין חדר-מיוחד פון
מיט הו-האַ פון די

ער מאַנט, וועקט א
דער גאון פון שגעו
אין די פאַרנאַכטיק
די בלוטדורשטיקע
פון אַלע וועלטן —
קאַניבאַלישע רפואו
פאַר צעקנייטשטן ע

אַלע פרומע-מידע פ
פאַרטשעפּן זיך אין
פון זײַן אַנגעצילטן

נע מעוועס

ן די טעג,
ם איבער ;
קאַרעטעס,
לידער.

עם קאָפּ אַראָפּ
פון מערב.
עה
פּיספינגער.

גנס
ת
טילשוויַיגן.

ט אַ סך לשונות
יף מיט מיַינע האָר
פון די ביימער.

עפּטשענדיק
ם —
י מעוועס
די ברעגעס.

אויפן שפּיץ פון אַ

כ'בין משוגע פאַרליב
אין אָדלערס.
ווי זאָל איך אָנכאַפּן
דעם שפּיץ פון זייער
דערגרייכן צו זיי?

וויפל מאָל
געשאַרפט די שפּיזן
פון מײַנע שיך,
געצערטלט די שטומ
צו דערלאַנגען.

נאָר דער וואָלקן —
אומלייענעוודיקע האַ
וואָרנט
און פאַלט אַראָפּ
ווי אַ גאָלדענער רעג
ווי זעום אויף וועגנוס

כ'וואַרט בײַם שוועל
פון הויכע און בלויע
ווו אָדלערס פליִען
און רופן מיך
צו יענע וואָלקנס
וואָס פאַלן קיין מאָל
אַרונטער.

רי

וועקן מיך
ינקלען

פאַרטאָן
ען.

וואָלקנס

ענטע פליגל
טירן
בוירענע מינוטן,
וואַלד פון ביימער
ראַמידן.

ם
ע שורות
ייטן,
ען און טשעלאָס —
ויך.

פלוידערדיקע ש

כ׳בין אייביק פאַר
אין גערויש
וואָס וועקט
מײַן פאַרשלאָפענע
דאָס בינטל שטראַ
ווי קינדער אויפגע
מיט שנירלעך שפּ
מיט אָנהייב.

און אייגנטלעך —
וואָס פאַרשענערט
אין צינערנעם שגע
ס׳איז דער יאָג
פון מיר צו דיר
אין אַלומיניום פון

פרימאָרגן איז באַ
פון נאַכטיקע קייט
תמיד בלוי,
הויך און קלאָר —
מיט רוף!
מיר דערקענען זיך
אין אָפּגעפרישטן
און אין פלוידערד

ואָלעכץ

ייַז —
אַרשלאָסנקייט

זייַן פייַכטער

—

ט פייַער-שוועבעלעך,
מפּלעך,
פּלען

—

יטנאַכטיקע,
לויכטענעם מזבח

פּערל —
גליק
קופּערטל
פֿאַרגיין.

גלעזערנער ר

אין גלעזערנעם
שאַרט זיך דער
נידעריקער
צום מערב־ברע
אין פאַרנאַכטיק

אין כמורנעם א
פון צוגעקייטלט
שטיינערנע מיס
אין זונפאַרגאַנג
פאַרטראַכט.

די נאַכט
דורך אַ בינטל
מיט אָנגעצונדע
חלומדיק געקלי
ווידערט די גלו
אין דער פאַרלאַ

מבאַנען

מײַנע קאַפּהאַר
ן יענע יאָרן.
יע וואָר
ב פון קינדער־יאָרן.

יפלט
ראַמבאַנען.

ר נידערט

ם שטערן.

סקולפּטורן
רלייזערם,

יד
ת

ענער וואָר
פֿאַרנאַכטן
מאַמעס סודות —

קייט אין די אויערן
אויגן.

ין מײַן ליד
עשפּאַרטע בענקשאַפֿט
אַסמישע
עלערלעך.

פלי‏ענדיק „וו

אַ מאַסע פון ש
אין מײַנע הענ
שטראַלן
רעדן שטיל
אין מײַנע אויע
אומענדלעכקיי
איז פול מיט ח

„טעקסעס״ הימ
אין בראַנדיקע
האַלט די זון אַ
און בעזעמט די
אין פאַרקאָלדר

שטויביקער זאַ
איז אָנגעשוואָל
„טשיף-נאַמאַ״
מיט לעגענדעס
ניטאָ מער פאַר
פון קאַיאָטן-פאַ
דער פײַערטאַני
דער שלאַנגטאַנ
מאַוואַרנאַ, זײַן
שוואַלב פון זײַ
טאַנצט ווילדהיי
דעם מאַריכואַנ

עסט"

צט. דער ווינט טאַנצט.
ער.

ויף.
וויך.
וואָלקנס —
ופט.

ז
ט ליולקערויך
.

„סאַנטאַ פע"

גאָט העלף.
אָזש פון הויכן
זונטיקט הייליק
דער ווינט איז
דער שעפּס
אין געפֿאר.
טויזנט פינגער
צו דער סעודה.

זאַמדשטורעם ל
קעגן אַנגעצונדע
מיט הייסן הונג
צוגעזאָגטער רע
וועט צוואָגן
די גראָזן ביי נ
ביז זונאויפגאַנג.
די לבנה
איבער לאַנקעס
וואָרעמט אי אָ
אי די אוגערקע

שטאָט

ז הויך

ינע פים
ַ,

צוריק אויף מײַן פֿאָרם,

ביימער
מתנה.

ם וױיכן ווינט

בוויי־טונעלן.
טאָג
נאַכט
גען
סן,

מיטפֿאָרן

וויגוואַמס רעגן

דעם טאָם-טאָם האָט
דער רעגן איז געקומע
צווישן אָנגעגורטע בע
מיט זילבערנע ווינטן
אויף נאַקעטע אַקסלען
און די ראַקי-נביאים
האָבן זיך אָנגעטרונקע
מיט גרינע וואַסערן,
מיט הייליקן אַנגסט.

דער זומער איז געקו
מיט טאַכטערטום,
מיט געבער
אין אַ לבנהדיקן זאָטל
איבער „טעטשיבי-פּע
איבער דעם אינדזל פו
ווילד מיט פערד
און פײַערדיקע האָר.

ריל

קענט אין מיר —

קער בופלאָקס
מיט דורות
רק
עם באַרג.
ם סוד

ינע לאַנגע שטיוול,

די טיפקייט
ט האַרץ,
זערעם
לביימער.

…LEY GIRLS"

1

די „טאָלמיידלעך"
מיט אונטערגעשנ
אין שמאָלע בלויע
מיט פאַרטונקלטע
ווי זיי וואָלטן זיך
זינגען
אין שאַרפן בלוי
אין דרוק פון קלע
נע ונדע לידער
אין אַ וואַלד פון
האַלב-פאַרחלומט.

זייערע דזשינסן צ
מיט רויך און פאַ
זיי לעבן אין הויכ
און עסן פאַרבאָט
פון סאַטורן,
פאַרמעסטן זיך מ
אין שויפענצטערס
„פער שור".

גליט
גלידער,
ורך צווײַגן
מען.

שווימענדיקע לבנות
ם-בלומען
בינען
ארפן קומען.

זיי,

ידלעך,
האָר
אָס.

ר פון ביימער,
זונטיקדיקע קליידער,
גן
אנטאָנען —
הערצער,
לעך.

3

די נאַכט דערוועג
מיט אײַנגעדעקטע
זײַן באַנדזשאָ הויך
פאַרקניפּט פֿײַער א

זײַ מײַן שוועסטער,
אין מײַן אומעטיקע
פונעם ברונעם שוו
פולע עמערם שטער
גיִם אוים איבער מ
כ׳זאָל ניט וועלקן.

„טאָלמיידל“, „טאָל
מיט אויגן ווי פֿײַע
אַזוי פּיל זיסע אָנג
אַוועקגעפאַלענע
הינטערן באַרג —
דורכן נעפּל ברענ
מיט דעם גערוך פ

„פער שור“.

ער

נגער מיט רעגן.
אין זאַמדיקן גלימער.

פּע שפּאָרן —
ימלס בויך
ן.

, פלאַמיק מײַן לוסט.
ט-כאַאָס.

קאַ!
רוסט,

און צעלאָזן
וי
ײַן אָרעם:

ראײַזן —
נים.

פֿאַרביקע „פֿאַרלאַ

ווען אָנהייב זומער ק
קוקט דער ווינטער
אויף ערשט צעבליט
אויף אָנגעשפּיצטע ב
מיט באַגראָזענע אַק
מיט אויסגעשטרעקט
מיט אָנגעטרויטע ווי
ברייט, אומגעצאַמט,
אין אַ לאַנדשאַפֿט פ

די קליינע גראָזן
ווערן ווייכער, נאַכגע
באַבלימלען אַלטע ווי
פֿון צעפּאַלענע נעכט

ווען אָנהייב זומער ק
פֿאַרגעסט דער זייגע
די הײַזער ווערן ליכ
טאַלמיידלעך קומען
פֿון ווינטער־באַהעלט
מיט ווינדערלעכע קע
ווי נאַקעטע אין פֿאַר
סודען זיך שוועסטער
מיט פֿרישע זומער־ש
וואָס שרײַען אַראָפּ

„זײַט וויסן,
די ליבע איז געקומע
אויף דער ערד!"

לין

דער גאַראַזשטיר

געטרונקען
אַלין
מיידל,
בט
געשאַפט

ק
, די וועגן, די טראַקטן.

—
ע ברעמען,
עס,

שפּעט ?

אַ מאָל
גערם
שיך
בן —
ייביק אָפן.

אָם
חלומות
צוזאַמען

מיט זכרונות
ווי חובות,
מיט טרעריקע נעכטנ
וואָס נעמט אונדז דורך
מיט געדענקען
די וווּרשטלעך, די סּ
פֿון אינדיאַנפּאָלים 00

...רעלין

...מען איז זי געקומען:

...ער מיט עראָטישע ריטמען,
...נער
...נעכט —
...ע טעג,
...יש-גלעזערנע אויגן:

... און הויך ווי אַ זאַנג,
...וועבן

...פענצטער —

...רוּוטן געלעכטער

...ערט און באַשיצט
... זשעדנע פוקסן,
...און גאָלד —

...נטן
...ען אין גילדענעם ברי —
...פון צווישן אירע האָר,
...י שטערן.

2

...און קינדיש-ווייך דע
אין איר גאָרטן.
אירע נעכט —
ווונדערס אין נאַקעטע

פייגל און שטערן. פּ
דער בעקן אין גאָרטן
דאָס פעלד, דער סאָד,
מיט זוניקע טרויבן א
מיט לעכצנדיקער גלוס
מע זאָל זיי קלײַבן...
מערעלין, מערעלין,
קינעטיש פלינק, רייצ

ווער קען מעסטן די
אונטער דײַן הויט?
הויך איז דער באַרג
די אומרו און בענקשאַ
די קולות און שאַמפּ
ווי אַן עקשן אין דײַ
זיסער געטראַנק
אײַנגעשפּאַרט צו פּי
העכער, העכער,
צו אַ פאַרוויגלטער וו
הינטערן באַרג
וואָס פאַרנעפּלט רויי
און גאָלדענע שיך
אין אַ וואַלד פון פּאַ
מערעלין,
מערעלין.

ער טאָג
פֿאַרנאַכט.
וויַין
מיר
ט אָרום

ער
רויכיקע רייד —

אין שענק, און טויט.

ויך אָן
ע פֿאַרבן,
לעזלעך
פט

וואונדער
…
אויף די ליפּן,
שפּיגל —
ווערטער

רן.

די שוואַרצע פּי

די אײַזערנע שטאָ
ווערט קיין מאָל
ווען ער שטייט ב
מיט אַ שוואַרצער
מיט טומל־הילכער
אַלערליי
טאָג־אײַן טאָג־אויס
צעקריצטע סטרונ
פֿון אַ ווײַסן בנין
כמורנען מיט סומנ

אומעט בלאָנדזשע
פֿון סטרונענעם בו
ווי געפּאָרט מיט
דער ווינט צעטראָ
אין אײַזערנע אויע

דער שטראָם פֿון
אין טויזנטער געש
עולה־רגלדיק צו די
וואַרפֿן
ווי פּלעמלעך קופּע
אין זײַן צעריסענע

מאָצאַרטס
זײַדענע וואָלקנס
וואַלגערן זיך אויפ

ילן

קומט צו גיין

ייַגן,
ימער אָן
ן
נעבאַלעווועט,
אַר רעגן.

בוסות
נם
ר פֿאַרשיכּורטע
אָרטן
מער
טע ווינטן
עזומערטע קאָלירן
ע וואַזאָנעם.

אַ ווידערקול פון אַ

ברייטכוואַליעדיקער י
שלינגט גאָלדענעם זא
פון זוניקן אָרום.

דער ברעג, אַ קאַפּריז
ברעם מיט סיגנאַלן
אין שוואַרצן שפּיגל
פון נאַכט.

דער ים, מיט אַ ווידע
פון אַ דערטרונקענעם.

ס'שפּרינגען פיש מיט
ווײַט אַוועק פון ערדי
פון אַל־די־שוואַרצע גו
ווײַט פון לאַקערדיקע

אַ גאָלדענער פענעץ,
לערנט אונדז:
אַז שטיינדלעך זענען
און זאַמדיקער גאָלד
אויסגעפּוצטער טרויער

לבנות

פל,

און לעבן
דיק —
מעסער.

טער

.

תפילה
קנם

מען עפל,

—
ולדיק בלייַבן?

די סכּנה

אין יענעם א
האָט דער ע
אויפֿן טיש ג
ווי הייסער מ
וואָלט געוואַ
מײַן האַנט א

אין אַ פּאַרט
פֿון אָדם און
האָבן צעוואָ
ווי בליקן דו
און רויטע ע
פֿײַער-פֿייגל –
געבראַכט די

די שטראָף פון בענקען

פון יענע יאָרן

דיַין נײַעם קלייד
מען
אַכט
טאַלטן.
לאָרן —
יטגעבראַכט.

ים צווייטן

טריגן
ער
עשריבן:
ן פײַער,
פון יענע יאָרן!

אַט
ט
טע טעפּעכער

לן
פהילך
לעזער
ווײַן
ט
בנה, איז דו,
ער נאַכט.

נגען
ון פלאַסטישע,

פאָלירטע וואַזאָנעס
אינעם כינעזישן עס
פון היטשי־פו־קאַנג.
דער שניי האָט אָנג
בראָדוויי
פון אַמאָליקן אַמאָל
ווען כ׳האָב זיך גע
פון דיַין אָראַנזשע
געקראָגן דיַין באַל
אוי, אַמור, אַמור!
שווינדזיכטיקע האָל
אין די שאַכטן פון
ניט שטאַרב אין מי
ניט שטאַרב!

ע

אויפן טעלעפאָן,
,
טרונקענע ווערטער

ין שטימע
ויזנט מײַלן ווײַט
אַקאַנט.

לאָף צעריסן
ה פון דײַן נאַכט
יק
ר

די פון אַ שוואַרצן פּאַפּיר:
ערלישער פיש —

אייגענעם קערפּער,
צײַט אויף דער ערד,
ם פּלאַץ

און טיפער
"

ר דראַטענער שטימע

ף!

וויזיעס וועגן קאַל

די אַלטע נאַכט
האָט זיך באַהאַלטן
און דערקראָכן צום נ
מיט שלאָף אין די או

די קאָלאָסאַלע ביימע
האָבן פאַרשטעלט די
האָבן צווייַגן-לייַכטע
אָנגעצונדן מיט אַ ליכ
מיט זונגען, מיט ווי

און אַלץ האָט זיך פ
איבערן הימל
ווען די נאַכט איז צ
מיט אומעטיקע אויגן
איך האָב געגלעט זיי
מיט בלוטיקע פינגער
און סם האָט געטריפ
מיט ווייַנפאַרביקע ט
כאַפּנדיק די לבנה
ווי אין אַ פוטבאָלשפּ

און מאָרגן?

דיסאָנאַנסן אין קאָסמ
וועלן זיך קיין מאָל

אַנאָראַמע

(צו מײַן געבוירן־טאָג —
אַ ווידמונג פֿאַר זיך אַליין)

ט שנייט פֿאַרבענקט
ײַערבלום פֿון מעריב־צײַט.
רט מיך
שאַפּט ;
נטיקער ריכטער,
ריר.

אַרײַנגעשפּרונגען

ן.
ד
האָרבסט :

יר ווערן !

יען

אַרוויגן.

ט שפּריציקע ליכטלעך
פֿון חשבון,
זכרונות —

יקן בוקעט

— ניט איינס, ניט צו
יאָרן אין שנייִקער ג
ניט באַדויער.
אין די דאָזיקע קעניג
באַהאַלט איך זיי
ווי געפונענע צירונג,
מיט חידוש אין די פ

ע

הייסער
וים.

שיידן פון ברויט,

מײַן צײַט,

, פון דאָס נײַ.

ר,
ראַמע,

בן שלעסער
געהיים,

שע ציפערן —
יונגן שניי.

פֿאַסטאָראַלע פֿאַרבן

מעשענער געפֿילדער ווע
די פֿים
מיט וויברירנדיקע טאַנ
אין גלעזערנעם קאַבאַרע
מיט סאַקסאָפֿאָנען און ד
מיט מעגאַפֿאָנען,
ספּעקטאַקלען,
מיט ראַי און מיט ברענ
צעשויבערט דערוואַרטונ
געבאָדן אין שטראָמיקן

דער ניי־געבוירענער או
.1983
קליין און צאַפּלדיק
דאָס קימפּעטקינד
וואָס מיר האָבן אַזוי לי
וועמענס שמייכל רופֿט
מיט ליכטיקע אויגן
וועקט־אויף אַלע צאַצקע
טישלעך צו ווערן לעבעד
מיט לאַכן ווי שיכּור אי
אָרכידעען און קמיעות
ווי קליינע מיידלעך.

דער גאַנצער הימל שייַנ
באַפּאַנצערט מיט שטער
דער זייגער באַלאָדן מי
פֿאַרטרויט צוריק צום
דעם יונגן מאָרגן
מיט פֿאַסטאָראַלע פֿאַרב

ן געוואלד,
וואנגען,

ים.

ערנע ליפן

בנות

יקע קמיעס.

ער זייגער

ליקן
פיש
ר־שפיגל.
עקט זיך
געשווירן,

— דער טומל אין מיר
ן
קע מײַלן
אנען.

אין אַ מוזיי

אין די אָנגעצונדענע קאָ
ליכטיקט אין די אויסגע
פּייסאַזשן, פּיגורן, אַבסט
מאָדנע שפּורן מיט פּאַר
מלאָכים און געטער און

דער ריח פון קאָלירן וו
דורך אויסגעמאָלענע פּי
און איבער אַלץ —
די גלעזערנע הימלען מ
מיט ליכט און שאָטנס
ווי אין אָנהייב —
מיט פאַרחלומטע אָזערע

סקולפּטירטע שפּיציקע ש
ווי העלדן און שומרים,
באַוואַכן מיט נאַקעטע א
די קאַנוועס פון צעפלאַ
און פייַערדיקע קאַווענע
פלאַמיקע פּורפּורנע פונ

זיי קוקן מיך אָן און רעד
מיט דער שפּראַך פון א
פון צייַט, רוים און שט
אין די אויסגעקאַלכטע ק
צווישן היפּערבאָלן און פּ
פון אילוזיעס און קבלה.

געשטאַלטן

אַרויסגעלאָפן
ט אַרײַן,
אוועק
ר נאַכט
טע אויגן.
אַט אַלע מײַנע

יש פון אָקעאַנען

עכער איז געבליבן —
ר ליגן
און זאַמד!
ע פאַטערלעכע ווערטער
ן איין וואָרט
געשריבן:
יתום" —
ווי שוועסטער
ר געקושט מײַנע גלידער.

ה פון צעהוידעטע קאָלירן
ינג —
געשטאַלטן צווישן גראָזן,
ף די ליפּן, ווי ווידוי,
א דערמאָנונג
געשריבענע סטראָפן:

ף פון בענקען.

צעפינקלטע סור

...און שטיל איז דע
ווי סטראַפן אויף ב
די זילבערנע לייטע
צו די בערג, די הוי

דער הימל מיט אַ פ
פון פאַרהילטן שווי
מיט וואָלקנס ווי א
אויף געקרוינטע דע

די נאַכט
מיט פאַרטראַכטע ס
בלײַבט שטעקן אי
מיט צעפינקלטע ס

אין צעפליקטן שניי
זיך ווידער געטראָפ
מיט די יִינגליאָרן
בײַם טײַכל פון צ

ענען דאָ
יונגע ביימער —
וואָס וויל ניט
ג.
רשלאָסענע שטילקייט.

טקעגן דעקאָרירטע פּאַנעלן
שטומקייט.

פּ

פּעכער

לעד
טער
ל

און קינדעריאָרן.

דער פאַרנאַכט

יכטעניש

מער ניט געהיים —
ולומות און שטערן

ינער.

מיט 13 טעג צוריק

ס׳איז יעדער שטיין א
אַ גורלדיקע נאָענטע
און דאָ ענדיקט זיך
דאָס געשעצטע און א
פאַרבונדיקט צו אייבי

זײַ מוחל מיר, מײַן ט
גרויע וואַנט פון מאָנו
כ׳דערהער
זײַן לעצטן שמועס,
זײַן שטילע שטימע, ו
וואָס איז דאָ מער ניט
טויט, מיט עדגאַר פּאָ
חוצפהדיק-אוממילד,
האָט אים באַגעגנט א
מיט 13 טעג צוריק.

לידער, ווי יתומים, ווי
באַפרײַט פון אונדזער
איידער איך הייב אוי
פון יענעם טאָג
מיט 13 טעג צוריק,
וויגלט זיך בײַ דער אָ
די אייביקייט פון פראַ
ווּ טרעפן מיר זיך נאָ
אין אַטראַן-הויז אָדער

ן אויפּפראַל

ט צו שטאַרבן.
שעפעניש,
ימל
ט די פאַרב צו לעבן.
נקייט פאַרשיכּורט

האָט איין שפּראַך.״
יום
אימאַזשינער
איבערראשונגען,
וצרות
-זאָגן,
באַגלויבטקייט
אַנהייב
נטורע
אויפּפראַל!

די בלויע שעה

דער שטיין שלאָפט. דע
אַ בערגל וואָלקנס אויפ
גיי ווייס, וויפל מײַלן די
איז פֿאַר דיר דער אומע
די בלויע שעה ווי אַ ק
און רופט:
געפין מיך צוריק!

דער שטיין שלאָפט אי
און איך, מענטשלעכער
באַליכטיק די פינצטערני
זײַן שטראָף,
בײַ טאָג ווי בײַ נאַכט,
פֿאַרשלאָסן אין אים געה

דער שטיין שלאָפט אײַ
מיט צײַט,
מיט פֿאַרוואַלגערטער בע
צו מײַן באַריר,
גיט-צו טויטלעכע שטומ
וואָס קען ניט לויבן גאָ
ווײנט אין זײַן אינגעוויי
מיט וואָגיקער שווײַגעני
די קראַפט
וואָס קען צעטרייסלען ז
די בלויע איינזאַמע שעד

ועג צום זומער

עג צום זומער
נגעטראָפן
ײַסטע גרינע גראָזן
יקע בלעטלעך,
ש
רויס פון יעדן וואָרצל.

ז אוועק
דימענטן אין זײַן ברוסט
אָשן
ש פון פאַרגיין.
ויסגעשפּרייטקייט
אַסערן
ויט יונגיטשקע רייד
זײַנע
עפליסטער.

לעכער ליידיקייט

וידער געפונען
פון אַ יונגוואַלד —
אויסגעשטרעקטקייטן
ט הארץ
ליבע און פאַרצווייפלונג
טע בלומען.

מאַדעלן

ס'שמייכלען די גראַניט
די שווערע וואַכעדיקיי
גאַר אַנדערש
ווען די שטאָט איז אַנג
אין פריש-גרינע קאָליר

כ'שווים אין פלייצנדיק
ניט ווייַט פון מייַן טיו
טויזנט געשטאַלטן בייַ
די וווּנדער-געמעלן פון
ליכטיקן אַרום מיר.

אין אַזאַ פאַרטאָג, גאָט
לאָז מיך בלייַבן אייביק
זאָלן פייגל אין דער לופ
פאַרשיכּורן מיט לידער
אין אַזאַ באַגינען,
ווער קען טראַכטן פון

די שטאָט האָט זיך אָ
פון אַלע אירע דראָטן,
פאַרקנסט מיט ליאַלקע
מיט זייערע אויסטערלי
און אַלע אויסגעשניצט
זענען לעבעדיק געוואָר
אין זייערע האָר וועט
קיין מאָל ניט ענדיקן.

ליאַ

ן ספערן,
בן און טויט
אָרגן —
עשטאַנען
און אין געל:
האָר.

איבער נאַכט

זן —
ך,

ינזאַמקייט —
אָנגעצונדן.

ערענזשעוואַטער

אַרטקייט

ראַלן,
בן,
אָנגעצונדענע טאָרעראָס
גשאַפט,
ראַנג.

!
יבשאַפט צום בלוט
מענטש, אי שטיין!

פון באַרגשפּיץ דער
צעבלאָזט זיך מיט ד
און צערײַסט די פאַ
דורשט און הונגער,
ווען די שטאָלצע אָק
און פאַרגאָלדעטע הע
לויפן ווילד-משוגע ק

פאַרבגעמיש פון בלו
דער פאַרנאַכט גלאַנצ
פון די דאָנאָס
און פײַער שפּריצט
אין צעפּליטן צאַפּל
צו די טאַרעראָס פון
וואָס טראָגן דעם גער
פון דורכגעשטאָכענע
דעם זיגער — די רוי
די רויז פון סעווילי

צווישן די וואָלקנס א
איז די נאַכט געקומע
אין דער רײַפקייט פ
טענער און הייסע לי
זיך אײַנגעהערט צום
פון לאַנג געפאַלענע

פט

ן פאַרוואַלגערטע בלומען ?

לעך

ען.

—

לדל.

ם

עקטע.

יער.

רם

ל —

.

אַנאַנדערלאַ

א

אויפֿן עק פֿו
קומט
די שקיעה־ש
מיט פֿאַרנאַס
רויטע פֿלעק
פֿון אַ כמאַר
לייגט זיך
אין טיפֿן ים
מיט שלאָף
אין אַ כּישוף
פֿון שטערן.

עגן צעוויינט זיך
נאַכטיקע ווינקלען
טאָט
בלויע קנויטן
ענקשאַפטן ווײַטע —

ומעטום
ויגן
ן
סערברעגן
זענע אויגן,
דענער קאָרן
ךן
·
נע.

ג

נאַכט קומט
מיט שוויַיגנד
מיט אַנטדרע
פון שוואַרצן
פאַרנאַרטע א
אַ פיַיער
מיט צעהיצט
אין גן־עדן
פון פאַנטאַס
אַ געקרוינטע
פון ניַינטן הי
ווי פייגל גע

מיט וויַין,
פלאָמט,

,
—
לאָכים.
,

וויבן צום הימל —
מיך
געת.
ניטאָ
שאפט
זנהאָר
גרינען.

ט

פ
עם שטראָם
כט
אייגנס,
ת,
ז
יקטן סוד
ערד און ליד.

דאָס מיידל אין פּאַרק

אין הייסן אויסגעבעט —
ליכטיקע פינגער
לויערן,
ברענען אויף נאַקעטע קנ

דאָס ווינטל שליידערט אַ
באַגערטע שטראַלן און ל
מיט פאָרוואורף —
מיט גליִענדיקע לידער,
מיט הויכע פאַנפאַרן
צווישן זיך און דרויסן —
פון ראַדיאָ.

כ׳שלינג דאָס מיידל
און די הייסע סיגנאַלן
פון אַבסטראַקטע גאַלאַקס
די ווײַסקייט מײַנע רויט
פאַרשעמט.
מיט אַ שטילן ברען —
די אָנגעזונטע,
פאַרטרויט מיר דעם צווי
רעדט פון היץ, ווערט פ
צערייצט מיט זון.

מיר האָבן זיך הײַנט איי
אויסגעמאַטערט ביז משו
אין דעם צווישנשפּיל פו
און אַלע זיכערקייטן האָ
ווי קנעכט
אין גראָזיקע פלאָנטערני

ראָזשן —

מיט גרינער ערנסט

אַלע בלעטלעך שעפּטי
קלעטערן אַראָפּ
יעדן מאָרגנפרי
מיט גרינער ערנסטקיי
ווי זיי וואָלטן מיר ד
און ניט געפּאָלגט די
צו האַלטן עס פאַרבאָ

דער גרינער טעם,
דער אָנהייב קינדערש
וואָס דאַרף איך מער?
די פרישקייט טאַנצנדי
פון אונטער פיס,
די פרייד די זאַפּטיקע
פון צעפלאָכטענע צווײַ
וואָס ליגן איצט פאַרפ
אונטערן צודעק פון זפ

זיי לויפן נאָך מיט ק
צעקלאַפּטע נעזלעך,
ווילן כ׳זאָל זיי גלייבן,
זייערע טויזנט אויגן —
יענעם גאָלדענעם פריס

ן יונגן זומער
ק,

יגן.

ער-פּלייצעס

פון שטיקער פרייד
די צווייַגן.
ה —
יידל
דערע וועלטן
ערד.

ט דעם וואַרעמען אָטעם

ץ,
ר ערנסטקייט,
ן
קטער וועלט,

ע פויגלען

ינדער-גאָרטן —
ווידער

דער בוים

דו,
מיט שמאָלע פּלייצעס,
ווער אויך ווי דער ב
מיט הענט קעגן הימל
וואָס איבערשוויַיגט
און שטורעמס.

די זון זינגט אין גלידע
צום אָנהייב, צום וויד
דעם ציטער פון וואָלק
ער שלאָפט זאַט מיט
ביז דער ערשטער שני
מיט הונגער און רייץ
ביז די פּירות —
ווי קינדער
וואָס וויגן זיך שטאָלץ
אויף אַ באַרג, אין אַ
מיט זונגליק אין אויגן.

און ברענגט זיי צוריק
צו די בערג פון פאַרג
און שפּילט זיי סימפאָ
און פאַרגעבונג —
ביַי ראָז־רויטע לאָמפּן
פון פאַרטרוימטע פּאָע

ריש

מען די יונגע ברעגן
ען

—

ט וויַין, רעגן און בלוט,
ט זילבערנע וויִעס
פּיספּינגגער
טן,
ן
יפּעגישן.

ווערטער.

ריק

פֿאַר גאַרניט.

ילעך

דער טאָג פון די פּ

ווונדער
פון באַשאַף
איז דער נאָמען פון
און פון דערוואַכטער
אין די אָנגעצונדענע
פון אַליינקייט.

ס'וואַכט די נאַכט
אונטערטעניק
מיט צאַרטע אייערנע
צעטיילט דאָס שטאָל
אויף אייביק,
אויף דעם גרינעם באַ
הימלדיק, ריַיך.

אַריַינגעבלימלט
אין ווונדערס
פון פּורפּורנע אַסטער
לאָז דויערן, דויערן,
דאָס זומערדיקע ליד
אין דעם טאָג
פון די פּיַיערדיקע טו

עס

גן פון מײַן שטאָט
שווינדזיכטיקע אויגן
טאָג,
,

טראַלן,
פיש
ערן.

נגעצילטע שעהען
פענצטער

בענקען,
די הויכע הימלען,

צו די אַלטע שטיינער —
פאַרגעסענע.

.
לייד

פון ווײַסן געבוי,
ספינגער, פאַנאַטיש.
דער נאַכטיקייט
רעם!

צו אַ דיכטער

דאָס ליד דײַנס
איז מער ווי בייז ווונד
אין דעם איצטיקן קאָש
דער באַדויערער
שלינגט שטיקער שור
און פליט אַוועק
אין דער הויכער וועל
פון אויפגעוואַכטן ווונ
אונטער אַ פרעמדן הי
באַפרײַט פון ייִדישן צ

דאָס ליד איז דער מע
פון אונדזער צײַט,
מיט שטאָק־פינצטערע
געפאַנגען אין קאָסמי
פון בלוטיקע ווונדן.

די אַנגסט אונדזערע
לויערט אין שטאָלענע
מיט דעם מישפט און
פון פאַרשטומטע לידע
די צײַט, די פּאַטאַלע,
איז אָן אָנהייב, איז אָ
אויב ניט סוף,
וואָס טײלט אונדז אָפּ?

מיר זענען אַליין, אין
מיט פאַרעלטערטע צוו
די וועכטער פון אונדז
וואָס זינקען אַראָפּ אי

ף אַ ווײַטן פּלאַנעט
ויטאַלע,

עריק
זומער.

די טיפסטע טיפן
רנישן

;
יקקומען
פון די קברדיקע קעלערן
אונדזער ליידיקייט

ר.

„פאַטערס טאָג"

הײַנט איז לאַשטש
פון חרטה און געוו
צו דערוואַרעמען ד
וואָס איז פרעמד
בײַ אייגענע טישן.

דער טאַטע אין א
מיט קאַנטיקן גדלו
אַ געקרוינטער הײַ
מיט שניפּסן, זאָקן,
און אַ בלימל.

וואָס איז דאָ מחד
אַ טאַטע, איז אַ ט
ווי אַלע טאַטעס —
הײַנט, נעכטן, און
געראַטעוועט די וו
פאַרלאָרן זיך אַליי
אומפאַרגעסענער
לויט ציפערבלאַט

הײַנט אַ ביסל שע
אײַליקער ווי אַלע
צו די אָנגעלייגטע
און פון די קוואַליכ
ליבשאַפט און טרע

יט געקומען הײַנט
בנאָן.
לקעלע

נע בערג.

שטיקער גרינע

...און וואָס איז מיט
פאַרסמטן עפּלבוים
אויף דעם אַלטן בי
פאַר וועמען זײַן ש
פאַר וועמען זײַן ש

די בלאַסע זון
וואָס וואַרעמט די
איז קיל,
קילער ווי די כריזא
וואָס וואַקסן דערבי
איז גוט אונטער ד
ווי אין סוראַטס גע

און וואָס טוט די
אויף דער שטיינער
וועמענס אויגן
קעלטער פון האַרב
איר שטעקן, אַן
אָן אַ קאָפּ.

זי זיצט, און ציילט
די אַראָפּגעפאַלענע
פון עפּלבוים
מיט פאַרבלוטיקטע
מיט בלעטלעך ווי
פאַר אירע אויגן,
בײַ אירע פּיס.

לט ניט אָפּ

טן
קער גרינע האָר

ביבלישע שלאַנג

די עפּלביימער האָ
אין די אָרעמס פון
דער דאָרשט האָט
נאָך רעגנדיקער גו
די צווייַגן
ווי ביבלישע שלאַנ
האָבן מיט אויפפּלאַ
און מיט ווילדער
די עפּל צעטראָגן
פונעם זומער
צום געניסן,
און פײַערדיקע מאַ
ווי הייסע שטערן
האָבן העליש די נאַ

ווען דער האַרבסט
האָבן די ביימער
מיט בליצן און כמ
די נאַקעטקייט זייע
מיט טומאַנישע לײַ
פאַרהאָנגען — —

נט שלייערן

בן זיך אויסגעלאָשן
ין קלייד.
י גרויע מויערן

עבן,
עריסענע שעפּסן —

עפאַלן
נען.
ע,
ן

דיק
ווייַן, לייַב און מוזיק —
ט אַנטבלויזטע גלידער
שלייערן —
קעטע שעהען
.

ר טאַנץ,
ר דער לאָמפּ —
פינצטערניש

הימל און ערד און טאָג
צו דער זון.

די פלאַמיקע רויז
ווערט פאַרביטן אין
אויף אַ שוואַרצן פויג
וואָס דעקט אַלץ צו.

גלעזערנער בראַנד

אַנטורן פון מײַן שטאָט
עקשנט :
דער עמאַל,
ײַן פאָלירטן שטיין,
וואָס שרײַבט רעקלאַמעס.

פון מײַן שטאָט
ן :

לעקן,
עד
אַז אונטער די פיס,
ט
לאַמטערנע־שאָטנס.

ום אויפבלעכלער
שלעך —
טראַנק
ער
וואַרעמע ליפּן
שטאָטישע גאַסן.

צוויי

אין אַ קאָלאָסעום פון
דורכזיכטיקע מיידלעך
הענגען ווי קאַנדעליאַ
אין די פּײַניקונג-קעלע
פון שטאָטישן קאַפּריז.

האָרלאָזע לאַנגע מענע
בלאָזן אַרײַן זייער אָט
אין קרישטאָלענע בעכ
גלעזערנע פיגורן טוען
צעברעכלעך און פריש
ווי צעריסענע ווונדן,
און אין שויפענצטער ל
טויט-ערנסט דער קאָר
פון זײַד און גיפּס —
דאָס גלעזערנע האַרץ

ראַנד,
אַט
אַרוואַנדלונג —
יעם טאָג !
טיק
רן,
אַבסאָרבירט די יאָרן.

פידלנע צווייַגן
קן —
זיידן
און טאָלן ;
ליינס
אין מאַמעס שוים —
.

טיק יונגע מעטאַפאָרן
.
ווערטער...

— — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — —

ראַנדיעזער גאָט !
יעם פרייַטיק.

פ י ר

ברענג מיך צוריק א
פון גאָלדענעם פרימאָ
מיר ווען ליגן אין ג
ווי וואָקסענע ליאָלקע
צוגעדריקט,
צונויפגעפּרעסט
און צונויפגעשמאָלצן
ווי אַ פּאַרמולע
צוזאַמען
אין אַן אַטאָמישן רעא
אײַנגעשמידט אין בל
מיט מעטאַלענע ראָ
וואָס שטייען ווי ריט

און גלעזערנע מיידל
אונטער גערשווינס ק
און גאָרנישט און קיי
וועט אונדז מער ניט

כ׳האָב ליב דײַן גלע
דו, גראַנדיעזער גאָט
פון גלעזערנעם בראַנ
דײַן גלעזערנעם ליכט
מיטן פיאַלעטעוון טאָ
פון מעלאַנכאָליע און

עם הימל,
וייכלען בלאָ צעהאַנגען,
אַנץ פון געלע לבנהס,
אַליין און איינזאַם
עכער.

אַכטיקן שאַ־שטיל,
ין ליכטיקייט
לן
נגען —
קלונגען אין וויטראַזשנע פענצטער
שאַרפקייט,
פגלאַנץ פון אויטאָ־גערויש —
פון דעמאָנישן אָנהייב.

ערטער —
ן אין הויז.
פרוירן גלעזערן קינד,
אַצויבערט מיט זײַנע בלויע אויגן
,
ייַז
ריטעם פון ווינט.

,
פאַררויכערטן פרימאָרגן,
יכיקער קילקייט,
ענדיקע אַלפאַבעטן
גערויש
יינען —
ראַפנס.

זעקס

עם ווערט אַלץ ש
אין דעם קנסמאַל
פון מײַן שטאָט.
שעמעוודיקע רי
ווערן בלייכער, ב

טאַטע־מאַמע מי
און אין חלומות
דורכגעזיפּטע ש

די באַהעפטונג
איז זון און לבנה
מיט אָנגעלאָדענע
אין גאָלדענעם א

בלענדיקע מויער
בראָנדזענע געש
באַגלאָזט, פאַרגאָ
מיט גבורה און ז
דער טרויער אַפ
איז בראַוו און ש
אין דעם קנסמאַל
פון אַרײַנגעגנבט
אין דעם שטויב

ײַסע זאָקן פֿון נעכטן

יילעכע שעהען

אָרגנס

נט,

ם וואסערברעג

עגן

ער,

ען

יקער,

יכט

שוואַרצער

דיקע טריט

ן די ווײַסע, ווייכע שיך

שוואַרצע אויגן

טרויעריק-אינטימען שטאַרבן

בראַנדזענער קאַטאַפאַלק.

ן זומערדיקע שעהען

שויבן.

די אַשווײַסע זאָקן

2

אין לאַבירינט פון שט
און פאַרטראַכטע פינג
ווּ זענען געבליבן די
די קינדערשע ליפּן,
די נאַקעטע אָרעמס,
די אַשווײַסע זאָקן פו
מיט די בלאָע שאָטנס

דערמאָנונגען מאַטערן
דײַן ווײַס קלייד איז
די נאַכט וואַרט.
ס׳קען אַנדערש ניט זי
די שפּעטע שעה
פאַרוואַלגערט זיך אין
צינדט זיך אָן מיט לי

אויטאָמאָבילן טוען זי
ווי פאַרווּנדיקטע פלי
איידער די פינצטערני
שלינגט זי אײַן.
צווישן אַ האָרדע רעד
לויפט דער ריטמישער
גזלניש נאָך
מיט דײַנע ווײַסע גע
מיט שוואַרצע שאָטנס

מיראַזשן וויגן זיך אי
די שטערן שפּראָצן
און אין הויז, די שאָ
שאָקלען זיך און גייע

קן

ר פלי און לויפגעזאַנג
ט פאַרמאַטערט.
ווי דער קאָליר אַרום,
גט ניט מער

בין איך געזעסן,
וויסע לייוונטנע שיך,
עדעם פיצל

א שבועה,

טער

לויפוועג.

ועלטיקט מיט רישעות
די ביימער,
זיין פנים,
ערדיקן ווילטאָג מיינעם
ליארעם,
אמלענדיקן טייך
רט כוואַליעס,

קן
.

אין גרויען ליים

4

ביי דיינע פּיס —
פון דיינע טעניסשיך
האָב איך פולע בעכער
יום־טובדיקייט און ליב
אויסגעטרונקען,
ווי אַ מעשׂה פון אַט ד
מיט זאָקן און כוואַלי
פאַרוואַנדלט זיך
אין אַ רויטלעכן ברוי
געריטן
איבער צעשטויבטע גאַ
מיט דיינע נאַסלעכע,
אָרום מיין האַלדז
ווי זוניקע שנורן —
צעפלאַטערטער ראַזער
אין זונטיקדיקן דרויסן

ס'קען אַנדערש ניט זיי

דער זומער איז פלוצל
פון די ביימער
און אַריין אין גרויען
מיטן האַרבסט אין פּאַ
צווישן אַראָפּגעפאַלענע
אויפן אַלטן שולהויף
האָב איך מקבר געווע
פון יענע נעכטנס.

ריט

—

רך די צוויַיגן
מטער נאַכט
די לבנה —
שניי.

יז ניט מער" —

סטן אומעט

נעכטנס

געסענע טריט
י.

מײַן בלעכן ציגעלע

...כן ציגעלע

...ן ציגעלע —
...וואָס וויינט
...שטיל,
...שן.

...ליגט
...נאַכט

...טע גראָשנס.

...ל־רײַכן יאַריד
...אַנט
...פּאַנישע דראָטן.
...גליד
...' ווינט
...ונים
...גנטע שויבן.

...' ווערן טויבן,
...יעגן —
...עמטע ווײַטקייט
...יגן.

יִידישע שורות

בעת וואָלקנס־סטאַ
פליִענדיקע סקולפּטו
דערנענטערן זיך דו
מיט אויסגעהאַמער
פאַרוויג איך זיך
ווי אַלע מאָל
אין אַ ביכל לידער.

אומגעמאָסטענע קאָ
פון די הויכע פּיראַ
ראַנגלען זיך אינעם
פון פאַרטונקלטע ר

די נאַכט,
אַ כּישופדיקע מאַמ
מיט הויכע שטערן,
זינגט בליציקע סטר
פון די הויכע פעלד

אין אָפענעם געלעג
די בענקשאַפט
עלעגיש
אויף אָנגעשריבענע

און די לבנה
ווי אַ בלום צו מײַנ
שענקט מיר אַלע ח
פון וואָרט
אין װוּנדערשפּיל־ח
פון יִידישע שורות.

מער

ערטאָג
ידע געוואַקסן:
ייַנע אויגן,
נע שורות.

ן
ר
מיידלעך

כטע סטראָפן.

ן

ן
ט
אַנדשאַפטן
ז געבליט
פאַרבן.

ידער
ט לידער —

-
לטן דרויסן.

וועןפּאָעטן־ב

א שמייכלענדיק
פאַרוואַנדלט זי
אַ פאַרוויינטע
די נאַכט קומט
מיט הספד־רייז

פאַרקלעמט און
רינען אַראָפּ לי
אויפן באַרג פ
אַ דענקמאָל די
מיט ריטמען א
זילבן ווי בלומע
אין גרינקייט פ

שורות געניטע
מיט אָדעס צו
בליִען להכעיס
אין נאַכטיקער

ביימער
ווי הירשן איִן
פון צוגעדעקטע
זינגען אין ווינ
לידער פון מײַ

בּרידער

ן צווישן
אַשענע ליכטיקייטן
ע מיט רעגן-בויגנס.

אלף-בית

קניפּט
טער און וואונדער,

גערשריבן.

אכט קומט
רדיקע בליקן,
ע הימלען לידער.

מײַן האַרץ איז ווידע

די גרינע גריווע פֿון יו
איז חוצפּהדיק פֿלינק,
פֿאַרשײַט
אין אָנהייב פֿרימאָרגן.

דער פּאַרק
מיט שטאָלצע ביימער־
טראָגט אויף זיך
אָנזאָג פֿון שטיקער פֿרי
וואָס שוועבט אַרום די
די צאַרטע שעה —
אַ צעוואַקסענער חלום
וואָס קומט פֿון פֿעלד
צו דער שטאָטישער ער

ס׳הייבט זיך אָן מיט ד
דורך די שויבן;
און שטומערהייט
אַ צעבליטער גלויבן
אין אַן איבערגעוואַקסע
מיט עקסטאַז.

אין גרינע זאַקן
קומען יענעוועלטיקע פֿו
ווי קינדער
פֿון אַ גאָלדענעם קינדי
און מײַן האַרץ איז ווי

‏ וואַזע

‏ בליט ביַי מיַין טיר
‏ענע פֿאַרבן און פֿיַיערן
‏נער וואַזע —
‏ צויבערוויַיב,
‏אַסערפֿאַל

‏יט ביז אויסגיין.

‏אַמען
‏עם פֿון באַגין.
‏ליץ פֿון אינדערפֿרי
‏ועב פֿון פֿאַרבן
‏אַזשן,
‏ערז און אַ צווייטן
‏ליבשאַפֿט
‏ט קיין סוף.

מכשפים צ

לאָמיר זיך א
צו די בלאָנד
און רײַפע זא
פון זומער־גע
צו די עפּל —
יונגשאַפט
אָנגעקאָרמעט
מיט זון און
ווי מכשפים

גאַנצע
הייסע שורות
האָט די זון
אין שויבן
אָנגעצונדן.
אויף שפּיצן
פון הויכע ד
שטערן
ווי בינען
מיט האָניקל
מיט ווערטע
וואָס גאַרן
חלום און פל
צום הימל פ

דער האַרבסט
אָן מורא פא
וועט קומען
מיט קילער

ךשפיצן
פײַער,
ר שײנקײט
יש,
ת
שפּילעניש
גאָרטן.

ער זומער

ער־ראַמען

אין דעם געפלעכט

ביימער אַנגעטאָן מי
וויגן זיך אין מײַנע
ווי זיי וואָלטן קענען
ווי קרובים
ערשט-איצט-געבוירע
אין אייביקייט פון מ
אומצעשיידטע.

איז ניט קיין חידוש
די פּישוף-רייד
אין דעם געפלעכט פ
די דינע היימישקייט
פון יונגן פרימאָרגן
רייצט גאָלדענע קלוג

אויף יענער זײַט פון
שלאָפט די לבנה אי
אין שטיקלעך שטערן
און אויף טעלעגראַפן
זינגט די זון דאָס לי
פון קלאַנגען
צו אַלע פייגל.

כדיקער אייביקייט

בטן,

טעג

תן,

ן
טירים
ט געוואָרן.

י
ר שטייגער.

און שוויַיגן
בן
ערטערביכער
א לשון
שטערן.

ענגט

יקער אייביקייט.

צום גאָט פון יאַ

אַזאַ פײַער די זו
אין פרימאָרגנדיק
אַ געזאַנג פון ים
די פּאַנאָראַמע צ
פון באַשאַף.

און איך,
ווי די מאַלפּע
פון צווײַג צו צו
דערשלאָג זיך אַ
מיט שפּיל
און גלויבן
צוםווירקלעכן ל
און צום גאָט
פון יאָ און ניין.

אָנעם
ר-מלבושים
דין

ר.

ן וראָנעם
ר טונקלעניש,
קע דעכער
אומעט,
פליגל,

ר פון טיפע גראָזן
ן
טער פינצטערניש —
טער!

שפּיטאָל־שעה

זעלטן
ליכטיקט דאָ
געלעכטער.
דער דרויסן
הענט מיט באַד
אויף גרינע צווי

קליין און גרויס
דורך שווערע ש
אומזיכער
ווי האַרבסטיקע

רענטגען
הערשט דאָ
פון קאָפּ ביז צו
מיט רערלעך
און טונקעלע ש
דאָס געדראָט
יהירצונדיק
זשומט,
ברומט,
דיאַפּאָזיטיוו.
אַ הימל מיט מע
הויל־נאַקעטע,
ניט־באַשערטע,
אייפערדיקע
אין ווײַסע לײַל
אונטערטעניקע
צו אַנטבלויזטע

יט
י שויבן.
אף
.
ועסטער
וישלאָז
ע מינוטן

ען

טרויער
אַפּט
שעהען
ה

ע מצבה.

אומגעטרײַ לעב

אזא וואָרט —
„שטאַרבן".

אוי,
אומגעטרײַ לעבן
מיט שטילע
פראָסטיק-קאַלטע
מיט פאַרריגלטע
פונעם טיפן שווי

מיט מצבות
ווי אויפגעהויבע
אין שטומען אויס
אָנגעצייכנטע
מיט שטויב און
שטיינערנע שומ
אין נאַכטיקייט,
גרייט אײַנצוהיל
ערד-געוואָרענע-
ווען בר-מינן
פאַרזאַמלט זיך
אויסער צײַט.

לאַזע שטילקייט

איז די שחיטה
נאַכטיקע מויערן:

ט,
אַכטענע שעהען
יצע קליידער,
יל
טויבע שויבן —
אַז שטיל.

שטומער נאַכט
אָפּ
פון אַלע ברעגן,
אין שלאָף
ם גוט-דערקענטן.

אַ ליד אָן אַ נאָמען

דאָס ווינציקע
וואָס מיר פֿאַרמאָגן
שטאַרבט
אין די ווינקלען
פֿון דערמאָנונג.
די אַמאָליקע טעג
ווי שפּיטאָלבעטן
בלײַבן שטום
מיט אָפּגייענדיקן אָטע

ברילן שטאַרבן אויך.
אומגעשריבענע
ווערטער וויינען מיט
דער בריווטרעגער
וועט ניט מער ברענגע
וואַרעמקייט
פֿון זײַן האַנטשריפֿט.
ווילדגראָז
וועט וואַקסן
צווישן זײַנע פֿינגער.

און אין ביינערדיקער
פֿינצטערניש
לייגט זיך מיט אים
אין אַ פֿענצטערלאָזער
פֿון אַזוי פֿיל שווײַגן.

ס איז אַוועק

חיים גראַדע ע״ה

ברעגן פון מײַן שטאָט
ם ערשטן מאָל
ף
עי״.
שטיינער
עם טאָג

די זעגלען

און שנעלער.

יטגעפלויגן,

דן

ריש אויסגעטאָן
ייט,
אָרן.

ערע ליכט,
אַנדערש.

אַנדערן
ט
זאָרגטע קעפּ.
בער,

דײַן ליד,
צו די דרײַסיק טע
ס'איז אומגעווײנל
אָן דיר
צו זעגלען זומערדי
אין דעם װוּנדער פ
און קײנער איז ני
צי דו ביסט אַוועק
צי דו ביסט דאָ.

פינצטערניש נעכט
פאַרווײנטע ווערט
אַ ליכטל ווי אַ בל
פלעמלט אין אונד

ט פון אָוונטפּאַל

ואלדיקע שאָטנס
ט די ווענט
ייַנגעהאַלטענע.

יקע ווינקלען.

פינגער
ערטע,

ן טיפער אין נאַכט אַרייַן,
אַרבן

יחלומטער אָפּנקייט
נגענער

פּים,
ענע חטאים
עמלטע ליכט,
שוואַרצע טרעפּ
פון אָוונטפּאַל.

מיט ביימעריש

מיט ביימערישע
וועל איך פאַרניי
צעריסענע ליכטי
וואָס רײַסט זיך
אַרויס
פון דײַנע שויבן.

דער אָטעם פון ו
צערוישט
דײַן קליידל.
ווערסט ווידער מ
דו,
פון מײַנע פריסט
אַזוי ווײַט —
און דערנעבן.

כ'וועל פאַנגען
דעם וואַלדיקן שפּ
אַן אוירינגל
דיר שענקען.

און איידער וואָס־
די יונגשאַפט
אויסקושן
פון דײַנע אויגן.

טאַטע־מאַמע
פון די קברים
קענען אונדז
מער ניט שטערן.

שלאָף.

ות
פּאָזעם.

די שויבן

אלן
וועלט.
אין מיר,
ער נאַכט.

ים
אמען:
ניט פאַרזאמען!
טריבן

ומען.

אין יענער נאַכט

ב

אין יענער נאַכט
איז די בלויקייט פון אומעט
און דער עלנט
געלעגן אויסגעצויגן
אין הויז ;
טיף אין איר איינגעוויד
דער טויט האָט זיך אָנגעהויבן
מיט הייליקע מאָמענטן און ז

אין די שמאָלע באַהעלטענישן
פון זײַן טשעמאָדאַנטשיק
דעם טאַטנס „אוצר״ :
צעריסענע סמיכות,
אַ בילדל פון דער מאַמען.

די בענקשאַפט וועט אייביק ט
און מאָנט לויט קאָסמישן פּאַ
כ׳וויל מײַן צערטלעכקייט דיר
טאַטע, ווּ ביסטו ?
דערשווימען מיט דערוואַכונג,
סכעמעס און וויסטאָס צו מײַן
וואַגאַבונד פון יענער נאַכט,
וואָס האָט ליב געהאַט בלומען
און גלעזערנע ליאַלקעס.

געפונען
מיט אַלעמענס ליידן אויף דעם
בײַ זײַן טירל אין געהיימען ס
טאַטע !

ין זײַנע מידע אויגן
„ספּון ריווער״:
ווען ער קאָן זײַן זון

דער יונגער „באַדלער“

ג

אין וואָלט וויטמאַנס לאַנד, ט
האָב איך דיך געפונען.
אין קאַרל סאַנדבורגס בוינע־שט
אַ חלום געשפּונען מיט שירים
מיט יונגער שווינדזיכטיקייט.
די כוואַליעס, ווי ווילדע שבטי
אַריבער די מיזרח־ברעגן,
האָבן אונדז אויסגעשפּיגן אוין

ווי אַ פּאַסטעך,
האָסטו זאָרגעוודיק
געציילט אונדזערע יאָרן.
מיר זענען געוואַקסן צווישן ש
סײַ ווינטער, סײַ זומער,
בײַ די ברעגן פון טײַך מישיגע

ס'איז די שטוב געוואָרן ענגע
אין לאַנד פון דער נײַער שפּרא
האָסטו ניט געשאַנעוועט דײַן
מיט אַ טרער, מיך, „דעם יונגן
מיט אַ צונאָמען אַזאַ —
געבראַכט אַהער.

און „באַדלער“ האָט געקוקט א
געשטאָכן די וואָלקנס
מיט גלעזערנע אויגן.

אונטער דעם נײַעם הימל.
ט צעריסענע שטימעס.
אָלקנקראַצערס
י אַ רבי,
יטע.
ַ —

אַטע, פאַרגייען,
מיליאָנען נאָך דיר.
אַרליבט אין דער נאַכט,
צו דער קלוגער לבנה,
טע!

שטיפטן

ייד דײַנע,
צטע געדאַנקען;
ך געקנײַקלט
ז

האָט זיך צעשפּרייט איבער דיר,

.

ען

אמען

— — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — —

איצט זענען מיר געזעסן זאַלבע
און געקוקט ווי די ליכט
ווערן וועקסענע ליאַלקעס,
און די אויסגעלאָשענע קנויטן
שוואַרצע בלומען.

ר דערמאָנונג
ע אַנטפּלעקונג,
רצע זײַטלעך,

יסגעפּאַקטע קעסטעלעך.

מאַטקייט,
צאַרטקייט

?
יע בלאַסע געהיימע שורות
אונטערשטראָמען
יט —
סער?

טן נײַגער
יִנגלשאַפּט,
אַר,

ער מאַמע
טן אין מײַן שטוב.

מסטער שירה
ליקאַט אירע ליפּן...

די ירושה

מײַן זיידע, רעב י
מיט ברייטע פלייצ
און אַ לאַנגער ווײַ
ווי דער שניי פון
לעבט אין אַ ראַם
מיט אַ צעעפנטן ס
אויף מײַן קאַנדאָ
ווי אַ בירגער אין מ
די מתּנה, דעם טאַ
צו מײַנע דרײַצן יאָ

די צײַט איז זייער
פון יונגן אַמאָל.
פאַררוקט צווישן ב
אונטער אַ סך אומ
אונטער שווערע ט
אָבער רעב יודל דע
קוקט מילד אַרוים
ארץ־ישׂראלדיק,
אין אונדזער זוניקן
קנייטשלאָז,
אַ האָר ניט עלטער
שטאָלץ,
ווי ער וואָלט געוו
אין ווינקל פון זײַן
ווי ער וואָלט גאָר
און שמייכלט
מיט די אַלע זונען
דורך זײַנע ליפּן.

ער, רעב יודל דער שוחט,
פון אזוי פיל יאָרן.
די ווײַטע מײַלן,
ון געלער געוואָרן.
ן
טן ספר
טיש —
שאפט צום הימל.

אַ וויגל, אַ בלײַשטיפט

אין אָנהייב איז געווען די
אַ צונויפשפּיל פון ליבע א
דערנאָך — די נײַשאַפט, ז
די פענצטער, די שויבן, ד

און ברידער און שוועסטע
זעקס אין צאָל;
און איך —
דער זיבלינג פון הימל.

מיט עקסטאַז פון יעדן ב
העט־העט צו ווײַטע האָר
בײַ נאַכט ווען די וועלט י
די לבנה איז מײַן טרומיי

פלוצלונג און האַסטיק
איז דער זומער אַרויסגעפ
פון דער מאַמעס אויגן,
און פרעך איז דער האַרבס
מיט פײַער, מיט האַרמאַט

פּוסט איז דאָס הויז געבלי
אוים זון, אוים בלימל.
אַ וויגל, אַ בלײַשטיפט, אַ
עדות פון קינדערשע שטי

איצט איז ווילדער אין ווי
דער דאַך פון מײַן יִנגליי
פון ערשטן שאָס געטראָפ
דורך פײַער און רויך פּאַו
הערשט די סכּנה.

מערטן שוואַרצן שניפּסל

ה,
נדז דרײַ,

ם אים אַוועק —
קען
יביקע ערד
ײַן טאָטן.

אַרצן שניפּסל
שטאַרבן
אַ שרעק
ם
יסגענייט.

מעלאַנכאָליש.
טע איז מיט אַ מאָל
עוואָרן,
ע פּיס
ן.

יפּגעגראָבענער ערד
טע ביימלעך —
קייט.

דער פאַרנאַכט האָט זיך נ
געלייגט ווי אַ געבאָט
אין די פײַכטע גראָזן.
בייז און ביטער דער טאַ
מיטן שוואַרצן שניפּסל
צווישן בלומענדיקע בערג

לייק מישיגען

טע ווינקלען

יש ;
ערם
יד
עגן
עם :
ועם
ן ווינטן
ענע שערבלעך פון אַש.

ייק מישיגען
געבליבן.
ער-ברידער זיבן
עקגעפלויגן
י לעבן.
איז גרינער געוואָרן.
פיר —
ן.

פאָרטרעט אָן ביימער,

עטן, די אייגנסטע —

ער.

יום־טוב אין מי

אין טומל און בענ
אומענדיק, אומענד
האָב איך פון זומ
דײַן גרינעם יום־טו
געבאָרגט פאַר מײַ
פאַרפלאָנצט אַ חל
אין פאַראַדנעם געו
פון שטראָף און ע

אין באַרוטן בלענד
אומפאַראומערט, כ
זענען זיך צעוואַקס
דײַנע רייד פון צע

און פון די אײַזער
פון די בראָנדזענע
מיט פאַרמעסט
די פייגל, הויך או
אין דעם הערלעכן

ליבשאַפט האָט גע
פון אַלץ צו אַלעמ
בײַ די שוועלן פון
אַ וווּנדער־פויגל א
מיט געצערטלטע
און מיטן זונפאַרגאַ
געמאָלן
רויטע בלומען אויף

אַלט

רענע

נטקייט

ס

לן

עם גלאָז

קינדער

לן

מפּ

זאָנטן

רבן

נטער

גל

ן

ומען

דלען

ידלעכן אורטייל

ניק

צווישן הייסע ציגל

57 ידישע פלאַמען
60 כ׳בין די אָפּגעברענטע ו
61 דער אויסגעבויכטער הי
62 דער אַלטער פרידזשידע
63 אין דער נײַער דירה
68 מיט צייכנס פון אויפבל

זילבערנע טראָמבאָנען
(אַמעריקאַנאַ V)

71 ווינטער־לויפלען: וואַרי
72 לויפלען: וואַריאַציע IV
73 אָפּגעטראָגענע האָר
74 געזאַלצענע שויבן
75 אײַנגעשלאָפּענע מעווע
76 אויפן שפּיץ פון אַ באַר
77 יעדן טאָג אַזוי
78 פלוידערדיקע שפּיגלען
79 דער אויסטער
80 גלעזערנער רעגן
81 זילבערנע טראָמבאָנען
82 פליענדיק „וועסט"
83 „וועסט איז וועסט"
84 „סאַנטאַ פע"
85 פאַרמעריונג אין שטאָט
86 וויגוואַמס רעגן
87 בײַטש און קויל
88 "Valley Girls"
91 אין זאַמדיקן גלימער
92 פאַרביקע „פאַרלאַן"
93 25 גאַלאָנען גאַזאָלין
95 באַלאַדע וועגן מערעלין
97 רויכיקע רייד
98 די שוואַרצע פידל
99 גרינע ברילן

אַ דערטרונקענעם

ן יענע יאָרן
מע
סאָלע ביימער
אַראַמע

לטן
ון
ן

פּפראַל

צום זומער

אַ
פּט

יק
קייט

ײַערדיקע טולפּאַנען
עס

ט שלייערן

גלעזערנער בראַנד

אײנס 149
צוויי 150
דרײַ 151
פיר 152
פינף 153
זעקס 154

די אַשווײַסע זאָקן פון נע

געלע ווונדן 157
די אַשווײַסע זאָקן פ 158
דערטרונקענע זאָקן 159
אין גרויען ליים 160
אומפֿאַרגעסענע טריט 161

מײַן בלעכן ציגעלע

מײַן בלעכן ציגעלע 165
ייִדישע שורות 166
בלאָנדע ביימער 167
ווען פאָעטן־ברידער 168
פאָעטן־ברידער 169
מײַן האַרץ איז ווידע 170
די פורפורנע וואָזע 171
מכשפים צעפלאָמטע 172
אין דעם געפלעכט פ 174
אין אַ קײַלעכיקער 175
צום גאָט פון יאָ או 176
געפאַר 177
שפּיטאָל־שעהען 178
אומגעטרײַ לעבן 180
העלדזערלאָזע שטילק 181
אַ ליד און אַ נאָמען 182
דער פאָעט וואָס אי 183
בײַם האָריזאָנט פון 185
מיט ביימערישע נאָד 186
אַד אינפיניטום 187

ר״

׳

פט, אַ שיכל

ומערטן שוואַרצן שניפּסל

ק מישיגען

וואָך

זעלבן מחבר :

ק :	1938
	1940
גלות :	1971
ווּנדער :	1975
ר מבול :	1981

ן קולטור־קאָנגרעס)

The Poet in Blue
Passages of Refuge
Preface to Maturity
Letters to My Un
Horn in the Dust

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 10308

HARBSTIKER FAYER

Shloime Schwartz

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS